

**UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
FACULTATEA ISTORIE ȘI FILOSOFIE
DEPARTAMENTUL ISTORIA ROMÂNILOR, UNIVERSALĂ
ȘI ARHEOLOGIE**

**CURRICULUM INTEGRAT AL STAGIILOR DE PRACTICĂ
Specialitatea ISTORIE
Ciclul I, Licență**

APROBAT

La ședința Departamentului Istoria Românilor

Universală și Arheologie

din „_____” _____ 2013

șef Departament

dr. hab., prof. univ. Ion EREMIA

CHIȘINĂU 2013

I. PRELIMINARII

Domeniul de formare profesională **224. Istorie** se încadrează în domeniul general de studiu **22. Științe umanistice** și include specialitățile **224.1 Istorie**, **224.2 Arheologie**, **224.3 Muzeografie**, **224.4 Etnologie**, **224.5 Arhivistică**, **224.6 Managementul patrimoniului cultural**, **224.7 Studiul religiilor**, **224.8 Slavistică**.

Domeniul de formare profesională „Istoria” are drept scop general formarea specialiștilor în domeniul istoriei și dezvoltarea competențelor pentru a activa în domeniul educațional, al cercetării și cel aplicativ, conform a Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I.

Istoria face parte din categoria științelor socio-umane care are scopul de a prezenta tabloul real al vieții sociale din diferite timpuri, acesta rezultând din acțiunea elementelor structurale ale societății. Rolul unui istoric în cadrul societății este semnificativ, deoarece explicând trecutul istoric, el are posibilitatea de a prezenta adevărul istoric întregii societăți, de a forma conștiința națională a poporului și de a-i face pe oameni să perceapă realitatea prin prisma trecutului istoric.

Planul de învățământ pentru Ciclul I, Licență cuprinde un spectru complex de discipline necesare formării profesionale la specialitățile Istorie, Arheologie, Muzeografie și Etnologie. Procesul de învățământ îmbină organic pregătirea teoretică și cea practică în scopul eficientizării și adaptării la cerințele pieții muncii. Astfel, specificul domeniului Istorie impune realizarea unor aplicații pe teren și în instituții specializate, pentru care sunt prevăzute stagii de practică.

Stagiile imprimă funcționalitate și valoare aplicativă cunoștințelor și abilităților formate pe parcursul studiilor și reprezintă un segment de interconexiune dintre procesul de studii și activitatea profesională. Este o primă probă de adaptare/integrare în domeniul profesional respectiv, o etapă de evaluare/autoevaluare, consolidare, dezvoltare a competențelor profesionale, a atitudinilor și motivației pentru un domeniu concret de activitate.

II. COMPETENȚE

• *Competențe generale-cheie:*

1. Îndeplinirea la termen, riguroasa și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului.
2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse.
3. Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare continue în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.
4. Conștientizarea importanței patrimoniului cultural local, național și universal și înțelegerea necesității de a conserva diversitatea culturală.
5. Exprimarea personală printr-o varietate de mijloace, folosind propriile aptitudini, compararea propriilor opinii și expresii creatoare cu ale altora și dezvoltarea aptitudinilor creative care pot fi transferate în diverse contexte profesionale.

- **Competențe specifice**

1. Regăsirea informației despre trecutul istoric
2. Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din sursele istorice.
3. Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limba de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate.
4. Prezentarea orală (cu suport tehnic vizual) și scrisă a unui fapt istoric oarecare, în condiții prestabilite.
5. Utilizare la un nivel de bază a metodelor specifice unei științe auxiliare a istoriei (paleografie chirilica/slava/latina etc., epigrafie, numismatică, codicologie, arheologie etc.).
6. Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste, sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe (sociologia, antropologia , istoria artei, economia, psihologie, filozofia etc.).
7. Aplicarea cunoștințelor teoretice, a principiilor și metodelor de bază și utilizarea noilor tehnologii informaționale și resurselor internet pentru producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice vizând o epocă și/sau o problemă istorică de complexitate medie.
8. Adaptarea și comunicarea coerentă a informațiilor și a problemelor cu caracter istoric specialiștilor și nespecialiștilor în domeniu
9. Aplicarea metodelor de cercetare în domeniul istoriei;
10. Capacitatea de a aplica tehnici și metode de educație istorică

III. ADMINISTRAREA STAGIULUI DE PRACTICĂ

Nr /o	Tipul stagiului	Semestrul	Perioada	Nr. ore	Evaluarea		Responsabil
					Credite	Forma	
1	Practica de inițiere. Arheologie	II	iunie-iulie	120	4	examen	
2	Practica de inițiere. Etnologie	II	iunie-iulie	120	4	examen	Andrei Corobcean Lector universitar
3	Practica de specialitate. Arhivistica	III	octombrie - noiembrie	90	3	examen	Teodor Candu
4	Practica de specialitate. Muzeografie	III	octombrie - noiembrie	90	3	examen	Elena Ploșniță Dr.hab
5	Practică de licență	VI	mai	240	8	susținerea publică a tezei de licență	Ion Eremia doctor habilitat, profesor universitar

IV. DESCRIEREA STAGIILOR DE PRACTICĂ

1) PRACTICA DE ÎNȚIERE. ARHEOLOGIE

a) Obiectivele stagiului de practică

a. Obiectivele generale ale stagiului de practică

- aplicarea cunoștințelor teoretice din domeniul științei arheologice în cercetarea arheologică de teren;
- utilizarea terminologiei specifice arheologiei moderne;
- utilizarea metodelor interdisciplinare specifice cercetării de teren;
- determinarea tipurilor de cercetare arheologică: de teren și post procesare sau de laborator;
- clasificarea monumentelor și tipologia artefactelor arheologice;
- elaborarea fișelor de evidență a siturilor arheologice;
- dezvoltarea competențelor cognitive în valorificarea și promovarea monumentelor istorico-arheologice;

b. Obiectivele specifice ale stagiului de practică

- întocmirea unui carnet de șantier al sitului arheologic;
- identificarea metodelor de investigare și documentare al vestigiilor arheologice;
- întocmirea registrului de evidență al descoperirilor arheologice;
- acumularea informațiilor interdisciplinare suplimentare cu referire la situl arheologic (date oferite de arheologie spațială; prospecțiuni arheo-magnetice și geo-fizice; componente și aplicații GIS, date geologice etc.);

c. Produsele activității studentului stagiar.

1. *Carnetul de șantier*

Carnetul de șantier – este o lucrare realizată independent de stagiar, care conține evidența zilnică a etapelor de cercetare desfășurate în teren.

Cerințele pentru elaborarea Carnetului de șantier:

- efectuarea zilnică a notițelor și desenelor cu creion simplu (textul – scris pe o singură parte a foii, desenele – pe verso);
- Caracterul explicit și ordonat al textului și desenelor;
- Anexarea planului săpăturii întocmit pe foaie milimetrică cu creionul simplu cu respectarea scărilor și a legendei;
- Anexarea datelor statistice privind materialului arheologic, organizate într-un tabel de tip matrice;

Grila de evaluare a Carnetului de șantier

Descriptori de performanță	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)
Corectitudinea întocmirii carnetului de șantier	Carnetul de teren este întocmit conform cerințelor tehnice, are un aspect îngrijit, notițele și desenele fiind adecvate obiectivelor cercetării. Este întocmit planul de șantier și materialul arheologic este reflectat în tabele statistice.	Carnetul este întocmit în linii majore corect, dar are un aspect neîngrijit, textul, desenele, planul milimetric și tabelele statistice fiind puțin explicite.	Carnetul nu este întocmit conform cerințelor tehnice, conținând neclarități în text, desene, planul de șantier și tabelul statistic.

2) **PRACTICA DE INIȚIERE. ETNOLOGIE**

a. **Obiectivele stagiului de practică**

- aplicarea cunoștințelor teoretice din domeniul etnologiei în cercetarea etnografică de teren;
- utilizarea corectă și adecvată a terminologiei specifice etnologiei;
- utilizarea metodelor specifice cercetării de teren;
- identificarea eșantionului adecvat de informatori în cercetarea culturii tradiționale;
- determinarea tipurilor de cercetare etnografică: de teren și de cabinet;
- clasificarea domeniilor și tipologia elementelor culturii tradiționale;
- documentarea elementelor culturii tradiționale;
- dezvoltarea aptitudinilor de cunoaștere și promovare a valorilor culturii tradiționale;

b. **Obiectivele specifice ale stagiului de practică**

- întocmirea chestionarului etnografic dedicat cercetării unuia din domeniile culturii tradiționale;
- identificarea eșantionului și a informatorilor;
- întocmirea pașaportului localității / localităților supuse cercetării etnografice;
- acumularea informațiilor oferite de surse (informatori, elementele culturii materiale) și analiza primară a acestora;
- sistematizarea informațiilor etnografice;
- întocmirea listei informatorilor și bibliografiei temei cercetate;
- efectuarea Raportului cercetărilor etnografice de teren.

c. **Produsele activității studentului stagiar**

1. **Chestionarul etnografic**

2. **Carnetul de teren**

3. **Raport preliminar privind cercetarea etnografică de teren**

Chestionarul etnografic este un instrument de lucru, elaborat în scopul descrierii sistematizate a unui obiectiv al cercetării etnografice.

Cerințe pentru elaborarea Chestionarului etnografic:

- Identificarea subiectului pentru întocmirea chestionarului etnografic (ritual, locuință tradițională, meșteșuguri populare etc.);
- Formularea succintă și logică a întrebărilor conforme subiectului;
- Concretizarea elementelor de detaliu în cadrul fiecărei întrebări;
- Întocmirea fișei informatorului.

Grila de evaluare a Chestionarului etnografic

Descriptori de performanță	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)
Corectitudinea întocmirii întrebărilor chestionarului	Chestionarul conține întrebări adecvate, succinte, logice și detaliate, aranjate într-o structură logică.	Chestionarul conține întrebări relevante, dar nestructurate logic.	Chestionarul conține multe întrebări irelevante, fără legătură logică.
Relevanța întrebărilor în raport cu subiectul	Întrebările se află într-o succesiune logică în raport cu etapele / elementele aspectului cercetat, fiind în corespondență cu subiectul.	Legătura dintre întrebări și subiect este realizată, dar succesiunea întrebărilor este haotică, depășind uneori limitele subiectului.	Majoritatea întrebărilor nu corespund subiectului și nu acoperă aspectele problemei cercetate.
Elaborarea fișei informatorului	Fișa informatorului este completată corect, conținând toate datele necesare.	Fișa informatorului este completată corect, dar cu unele inexactități.	Fișa informatorului este incompletă.

Carnetul de teren – conține notițele zilnice ale stagiului, reflectând desfășurarea etapelor de cercetare de teren.

Cerințele pentru elaborarea Carnetului de teren:

- Respectarea regulilor de întocmire a unui carnet zilnic (notițele și desenele efectuate cu creion simplu, textul – scris pe o singură parte a foii, desenele – pe cealaltă);
- Caracterul explicit și ordonat al textului și desenelor.

Grila de evaluare a Carnetului de teren

Descriptori de performanță	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)
Corectitudinea întocmirii carnetului	Carnetul de teren este întocmit conform cerințelor tehnice, are un aspect îngrijit, notițele și desenele fiind adecvate obiectivelor cercetării.	Carnetul este întocmit în linii majore corect, dar are un aspect neîngrijit, textul și desenele fiind puțin explicite.	Carnetul nu este întocmit conform cerințelor tehnice, conținând neclarități în text și desene.

Raport preliminar privind cercetarea etnografică de teren – documentul final al studentului stagiar, în care se efectuează o analiză sistematică a rezultatelor cercetărilor etnografice de teren. Raportul reprezintă un izvor etnografic, care se înregistrează și se păstrează în cadrul Catedrei / Departamentului.

Cerințele pentru elaborarea Raportului:

- Respectarea cerințelor de întocmire și a structurii Raportului;
- Structurarea și sistematizarea logică a informațiilor;
- Limbajul specializat și coerent;
- Argumentarea scopului cercetării și a metodelor utilizate;
- Autenticitatea informațiilor analizate în Raport;

- Selectarea informațiilor relevante;
- Analiza comparativă a subiectului;
- Aspectul ordonat al Raportului.

Structura Raportului:

- Pagina de titlu;
- Introducere: scopul și obiectivele cercetării subiectului, metodele utilizate;
- Pașaportul localității / localităților, în care s-a efectuat cercetarea;
- Descrierea subiectului (ritual, obicei, arhitectură, gospodărie, meșteșuguri, etc.), structurată pe compartimente adecvate acestuia; Informațiile vor conține trimiteri la informatori sau literatură;
- Concluzii: concluzii finale, păreri proprii, dificultățile și oportunitățile întâmpinate, recomandări pentru cercetarea și promovarea patrimoniului etnografic;
- Lista informatorilor;
- Bibliografie.
- Anexe: desene, fotografii, înregistrări video, audio.

Grila de evaluare a Raportului preliminar privind cercetarea etnografică de teren

Descriptori de performanță	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)
<i>Corectitudinea întocmirii Raportului</i>	Raportul este întocmit în conformitate cu cerințele de rigoare, respectând structura unui raport.	Raportul respectă cerințele, dar cu abateri la nivelul structurii.	Raportul conține erori de structură și nu respectă cerințele elaborate.
<i>Autenticitatea și sistematizarea informației primare</i>	Informațiile utilizate de autor sunt autentice, rezultat al muncii de teren și sunt sistematizate în conformitate cu necesitățile subiectului.	Informațiile analizate sunt autentice, dar nu sunt sistematizate.	Majoritatea informațiilor nu sunt autentice, rupte din context și nesistematizate.
<i>Corectitudinea utilizării aparatului științific</i>	Aparatul științific este realizat corect, toate referințele la informatori și literatură sunt adecvate.	Aparatul științific este realizat corect, dar cu multiple neclarități în referința la surse.	Aparatul științific este realizat superficial sau lipsește.
<i>Expunerea logică și profunzimea analizei materialului etnografic</i>	Raportul conține o analiză profundă și logică a materialului supus sintezei.	Expunerea materialului conține unele inconveniențe logice și pe alocuri este superficială.	Expunerea nu prezintă o succesiune logică, iar analiza lipsește, fiind prezentate doar informațiile primare fără sistematizare.
<i>Aspectul grafic al Raportului</i>	Raportul are un aspect îngrijit, atât la nivelul textului, cât și a desenelor (anexelor).	Raportul conține unele greșeli, corectări.	Raportul are un aspect neîngrijit.
<i>Relevanța concluziilor</i>	Concluziile sunt relevante la subiectul tezei și răspund obiectivelor cercetării.	Concluziile se conformează temei, dar lipsește legătura cu obiectivele.	Concluziile sunt superficiale și irelevante.

3) **PRACTICA DE SPECIALITATE. MUZEOGRAFIE**

a) **Obiectivele stagiului de practică**

- aplicarea cunoștințelor teoretice de muzeologie generală în activitatea practică a instituției muzeale;
- utilizarea corectă și adecvată a terminologiei specifice muzeologiei;
- utilizarea modalităților interactive de realizare a contactului dintre muzeu și public;
- identificarea elementelor comune și cele diferite ale educației muzeale în raport cu educația formală și nonformală;
- determinarea tipurilor de activitate didactică muzeală și extramuzeală;
- testarea nevoilor, gusturilor expectanțelor diferitelor categorii de public;
- dezvoltarea aptitudinilor de cunoaștere și promovare a culturii muzeale.

b. **Obiectivele specifice ale stagiului de practică**

- realizarea fișelor de evidență științifică și a fișelor analitice a bunurilor culturale muzeale;
- atribuirea diverselor categorii de piese de muzeu;
- determinarea structurii unui proiect educațional, de pedagogie muzeală;
- analiza și utilizarea rezultatelor unor manifestări muzeistice educaționale în scopul elaborării unor programe educaționale de muzeu, plasarea informației pe web-site instituției muzeale;
- utilizarea Programului de digitalizare a patrimoniului muzeal în efectuarea expertizelor de patrimoniu ;
- întocmirea unei bibliografii fundamentale pentru o anumită temă de educație muzeală.

a) **Produsele activității studentului stagiar**

1. **Caietul de exerciții**
2. **Fișa de expertiză a unei piese de muzeu/carte veche**

CAIETUL DE EXERCITII – instrument de lucru pentru vizita interactivă în expoziția permanentă a muzeului în cadrul programului de pedagogie muzeală „O altfel de școală la muzeu”;

Cerințe pentru elaborarea Caietului de exerciții – instrument de lucru pentru vizita interactivă în expoziția permanentă a muzeului :

- Selectarea și analiza corectă a evenimentelor istorice ce urmează a fi încadrate în tematica Caietului;
- Utilitatea întocmirii parcursului tematic al Caietului conform demersului expozițional pentru o anumită perioadă istorică;
- Necesitatea elaborării suportului bibliografic pentru desfășurarea unor acțiuni concrete din cadrul Caietului (lecție muzeală, identificare de patrimoniu, jocuri interactive etc);
- Realizarea designului Caietului, adecvat unei anumite vârste școlare
- Observații, Sugestii. Concluzii

Grila de evaluare a Caietului de exerciții – instrument de lucru pentru vizita interactivă în expoziția permanentă a muzeului;

Descriptori de performanță	Foarte bine (10-9)	Bine 8-7)	Satisfăcător (6-5)
Corectitudinea întocmirii parcursului tematic	Parcursul tematic este întocmit corect conform demersului expozițional și temeii selectate.	Parcursul tematic este întocmit corect dar cu unele abateri de la tema propusă	Parcursul tematic este elaborat cu abateri de la demersul expozițional și de la scopul Caietului
Necesitatea întocmirii Bibliografiei și a designului	Necesitatea întocmirii Bibliografiei și a designului este argumentată, având în vedere rezultatele sondajelor efectuate în muzeu, ținându-se cont de doleanțele publicului vizitator și de scopul Caietului	Bibliografia și designul sunt întocmite corect, dar cu un anumit dezechilibru în selectarea pieselor de patrimoniu și a întrebărilor pe anumite perioade istorice.	Bibliografia este una săracă, cu mai multe erori.
Elaborarea propriu zisă a Caietului	Caietul de exerciții este elaborat în concordanță cu programul de pedagogie muzeală „ O altfel de școală la muzeu” și cu scopul stabilit, cu o analiză coerentă a tuturor compartimentelor .	Caietul de exerciții este elaborat în concordanță cu programul de pedagogie muzeală „ O altfel de școală la muzeu” cu o analiză doar parțială a compartimentelor .	Caietul de exerciții elaborat este unul slab, fără analiza compartimentelor

Fișa de expertiză a unei piese de muzeu/carte veche

Cerințe pentru expertizarea unei piese de muzeu/ carte veche

- Necesitatea identificării calității de patrimoniu a piesei/carte veche
- Analiza istorică, documentară și artistică a piesei/carte veche
- Stabilirea autenticității, paternității și a cotei de valoare de catalog a piesei/carte veche
- Analiza de conținut a piesei/carte
- Determinarea stării de conservare a piesei/carte
- Întocmirea Dosarului piesei.

Fișa de expertiză cuprinde următoarele compartimente:

- titlatura piesei;
- calitatea de patrimoniu;
- dimensiunile piesei;
- datarea piesei;
- autenticitatea și paternitatea piesei;
- semnificația documentară, artistică, muzeografică, științifică etc a piesei;
- descrierea(conținutul) piesei;
- starea de conservare;
- data efectuării expertizei.

Grila de evaluare a expertizei piesei de muzeu

Descriptori de performanță	Foarte bine (10-9)	Bine 8-7)	Satisfăcător (6-5)
<i>Corectitudinea stabilirii calității de patrimoniu a piesei</i>	Semnificația patrimonială/națională, universală, științifică, muzeografică a piesei a fost corect identificată	Semnificația patrimonială /națională, universală, științifică, muzeografică a piesei a fost stabilită cu unele greșeli	Semnificația patrimonială/națională, universală, științifică, muzeografică a piesei a fost stabilită cu erori serioase
<i>Analiza componentelor documentare și artistice ale piesei, întocmirea dosarului</i>	Dosarul piesei cu documentarea de rigoare, cu prezentarea tehnicilor de ornamentare, de legătură, de funcționalitate, de format a fost realizat corect	Dosarul piesei cu documentarea de rigoare, cu prezentarea tehnicilor de ornamentare, de legătură, de funcționalitate, de format a fost realizat cu unele mici inexactități.	Dosarul piesei cu documentarea de rigoare, cu prezentarea tehnicilor de ornamentare, de legătură, de funcționalitate, de format a fost realizat cu serioase erori.
<i>Analiza corectă a indicilor de degradare a piesei</i>	Gradul de deteriorare, calitatea și tipul de hârtie, posibilitatea de restaurare și compatibilitatea materialelor a fost corect stabilită	Gradul de deteriorare, calitatea și tipul de hârtie, posibilitatea de restaurare și compatibilitatea materialelor a fost stabilită cu anumite erori	În stabilirea gradului de deteriorare, a calității și tipului de hârtie, a necesității restaurării, compatibilității materialelor au fost comise greșeli serioase
<i>Identificarea metodelor de stabilire a autenticității și datării piesei</i>	Autenticitatea și datarea piesei a fost stabilită corect	Autenticitatea și datarea piesei a fost stabilită cu unele erori	Autenticitatea și datarea piesei a fost stabilită cu erori serioase.

4) PRACTICA DE SPECIALITATE. ARHIVISTICĂ

a) Obiectivele stagiului de practică

- Familiarizarea studenților cu activitatea, structura și subdiviziunile ANRM (Arhiva Națională a Republicii Moldova) și a AOSPRM (Arhiva Organizațiilor Social-Politice din Republica Moldova);
- Cercetarea aparatului științifico-informativ al arhivelor: îndrumătoare, inventare, documentației de evidență fondurilor/colecțiilor: dosarul fondului, revista fondului etc.
- identificarea fondurilor/colecțiilor de documente pentru probleme legate de evoluția Basarabiei și a teritoriului actual al Republicii Moldova la diferite etape cronologice.
- cunoașterea structurii de organizare a fondurilor și colecțiilor, a modului de organizarea a lor.
- Identificarea dosarelor cu privire la o tematică de istorie regională și locală a Basarabiei sau Republicii Moldova la o anumită etapă cronologică;
- Studierea structurii dosarelor, întocmirea inventarului intern, fișarea tematică, onomastică a informațiilor.

- Efectuarea acțiunilor de verificare a existentului, evaluarea stării fizice de conservare a documentelor și suporturilor pe care au fost făcute înscrisurile;
- Cercetarea legislației Republicii Moldova în domeniul arhivistic și accesului la informație, analiza efectelor acesteia asupra activității instituțiilor arhivistice.
- Studierea structurii actelor întocmite și eliberate de instituțiile arhivistice: copii, extrase. Certificatelor de arhivă; descrierea elementelor fiecărui tip în parte.
- Implicarea în procesul de valorificare științifică a documentelor.
- Determinarea modalității asistenței de specialitate instituțiilor creatoare și deținătoare de documente;

b) Produsele activității studentului stagiar

În cadrul practicii studenții trebuie să întreprindă un șir de activități de familiarizare cu activitatea arhivelor centrale și structurilor componente ale acestora, să efectueze o serie de acțiuni de familiarizare cu instrumentarul de lucru în arhive și activitățile întreprinse de colaboratorii subdiviziunilor, să aplice cunoștințele acumulate în elaborarea/perfectarea unor instrumente de evidență a documentelor, identificarea/prelucrarea materialelor de arhivă, să descrie principalele elemente constitutive ale acestora. La final prezentând **Agenda Practicii de Arhivă a Studentului**.

Cerințe pentru elaborarea agendei practicii de arhivă a studentului:

- Respectarea structurii agendei;
- Indicarea orarului activităților studentului stagiar;
- Descrierea, analiza și aprecierea activităților desfășurate;

Structura: Agendei Practicii de Arhivă a Studentului:

- I. Descrierea activităților zilnice în cadrul practicii; cu indicarea instituțiilor și subdiviziunilor arhivistice vizitate; prezentând activitatea fiecărei structuri în parte.
- II. Prezentarea structurii unui inventar a fondului și a conținutului dosarelor (cercetat în procesul practicii)
  - ✓ denumirea fondului/colecției;
  - ✓ descrierea succintă a istoriei fondului/colecției, a documentelor cuprinse în cadrul inventarului;
  - ✓ organizarea și structurarea inventarului: nr. de inventar; titlul dosarelor; datele extreme; nr. de file; valoarea arhivistică (observații).
- III. Valorificarea documentelor de arhivă. Studenții urmează să descrie 1-2 documente de arhivă identificate în procesul de lucru cu inventarele, prezentând:
  - ✓ data emiterii, instituția emitentă, persoana sau instituția căreia i se adresează, conținutul succint al documentului, prezentarea temeiului (Sursa).
  - ✓ apreciere a valorii de patrimoniu a documentului în cazurile documentelor în original/valorii informației în cazul altor tipuri de documente.

Criterii de evaluare	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)
Respectarea structurii agendei	Să respecte structura propusă a agendei, să descrie în detaliu tipologia arhivelor și domeniul de activitate subdiviziunilor	Să respecte structura agendei, să prezinte do-meniul de activitate a arhivelor	Să respecte structura agendei, datele cu privire la tipologia arhivelor și a domeniului de activitate a subdiviziunilor este incompletă
Corectitudinea prezentării instrumentariului de evidență a aparatului științifico-informativ	Să respecte structura de elaborare a inventarelor fondurilor/ colecțiilor; să prezinte în detaliu istoricul fondului/ colecției; să prezinte clar toate elementele constitutive ale unui inventar	Să respecte structura de elaborare a inventarului fondului/colecției; să cunoască semnificația fiecărei părți componente a inventarului	Să respecte structura de elaborare a inventarului; în procesul de descriere a dosarelor omite unele părți componente.
Prelucrarea arheografică a documentelor	Respectarea regulilor interpretative de prelucrare a documentelor, a elementelor ce descriu aceste documente	Respectarea regulilor interpretative de prelucrare a documentelor	Respectarea parțială a regulilor interpretative de descriere a documentelor, omitere unor elemente de descriere arheografică
Aprecierea valorii documentelor	Capacități de descriere și apreciere a valorii de patrimoniu și informaționale a documentelor	Capacități de descriere și apreciere valorii de patrimoniu/informaționale a documentelor	Capacități incomplete de descriere și apreciere a valorii documentelor

5) PRACTICA DE LICENȚĂ

a) Obiectivele stagiului de practică

- Argumentarea importanței sociale și științifice a investigațiilor în domeniul științei istorice;
- Identificarea teoriilor, conceptelor cercetărilor științifice în domeniul științei istorice;
- Argumentarea demersului investigațional;
- Definirea problemei de cercetare;
- Selectarea surselor bibliografice necesare pentru elaborarea cadrului teoretic al lucrării;
- Analiza literaturii științifice la tema propusă pentru cercetare;
- Elaborarea proiectului cercetării științifice;
- Elaborarea aparatului științific al cercetării: obiectul, scopul, ipoteza și obiectivele cercetării, baza metodologică a cercetării, valoarea teoretică și aplicativă a lucrării;
- Selectarea metodelor relevante tipului de cercetare;
- Redactarea conținutului lucrării științifice respectând cerințele de rigoare;
- Argumentarea corectitudinii concluziilor efectuate și a rezultatelor obținute;
- Respectarea normelor etice și cerințelor științifice în realizarea și prezentarea rezultatelor cercetării științifice.

b) Produsele activității studentului stagiar

În cadrul practicii de licență studentul realizează cercetarea cu caracter teoretic și/sau aplicativ, stabilind eventual problema cercetării, frecventează consultațiile conducătorului științific, prezintă rezultatele activității de cercetare conform graficului stabilit în comun.

Teza de licență

Cerințe pentru elaborarea agendei (Anexa):

- Corespunderea tezei de licență cu domeniul cercetării istorice;

- Corelarea dintre tema/conținutul tezei de licență și cerințele, necesitățile societății;
- Prezentarea materialului în capitole;
- Identificarea adecvată a metodologiei cercetării;
- Corectitudinea datelor cercetării;
- Prezentarea datelor cercetării complet (analiză, interpretare, argumentare logică);
- Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului;
- Evidențierea noutății teoretice a cercetării;
- Expunerea și argumentarea concluziilor;
- Prezentarea în formulă cât mai completă a surselor și a referințelor bibliografice;
- Corectitudinea stilistică și gramaticală a textului tezei de licență;
- Corectitudinea perfectării aspectului grafic al tezei

Grila de evaluare a tezei de licență:

Criterii de evaluare	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)	Nesatisfăcător (4-1)
<i>Gradul corespunderii tezei specialității Istoria</i>	Teza corespunde completamente specialității Istoria	Teza corespunde în mare parte specialității Istoria	Teza corespunde parțial specialității Istoria	Teza nu corespunde specialității Istoria
<i>Corespunderea temei tezei esenței materialului lucrării</i>	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării completamente	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării în mare parte	Tema corespunde esenței materialului lucrării parțial	Tema nu corespunde esenței materialului lucrării
<i>Actualitatea temei</i>	Tema tezei corelează totalmente cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează în temei cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează parțial cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei nu corelează cu cerințele și necesitățile societății
<i>Proporționarea conținuturilor tezei</i>	Materialul prezentat în capitole este total echilibrat	Materialul prezentat în capitole este suficient de echilibrat	Materialul prezentat în capitole este parțial dezechilibrat	Materialul prezentat în capitole este total dezechilibrat
<i>Metodologia cercetării</i>	Metodologia cercetării este relevantă	Metodologia cercetării este adecvată scopului	Metodologia cercetării este generală, fără aspecte concrete	Metodologia cercetării este neadecvată
<i>Argumentarea și demonstrarea ipotezei/ ipotezelor</i>	Argumentarea foarte bună	Argumentare bună	Argumentare parțială	Argumentare insuficientă
<i>Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului</i>	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului este bună	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului suficient de bună	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului la general, fără aspecte concrete	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului insuficientă
<i>Expunerea și argumentarea</i>	Concluziile sunt expuse bine	Concluziile sunt expuse suficient	Concluziile sunt expuse la general,	Concluziile sunt expuse insu-

concluziilor		de bine	fără aspecte concrete	ficient
Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice	completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este destul de consistentă	completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este suficientă	completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este parțială, lipsesc unele surse / referințe de valoare	completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este insuficientă, lipsa multor surse / referințe de valoare
Corectitudinea stilistică și gramaticală a textului	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Corectitudinea tehnoredactării	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Perfectarea generală a tezei	Conform cerințelor regulamentare	Cu abateri nesubstanțiale de la cerințele regulamentare	Cu abateri substanțiale de la cerințele regulamentare	Nu sunt respectate cerințele regulamentare

GHID METODIC PENTRU PERFECTAREA TEZELOR DE LICENȚĂ

Teza de licență este un raport oficial prezentat în formă scrisă, elaborat prin activitate de cercetare independentă, care reprezintă condiție obligatorie pentru acordarea unei calificări.

Teza de licență reprezintă o lucrare de sinteză executată în baza cunoștințelor și capacităților acumulate de student în perioada studiilor, cunoștințelor teoretice precum și a abilităților practice obținute la disciplinele fundamentale și cele de specialitate, a activității de cercetare științifică efectuată în cadrul cercurilor științifice etc.

Conform planului de învățământ elaborarea tezei de licență este precedată de un stagiul de practică, care are drept scop consolidarea competențelor obținute pe parcursul studiilor de licență și selectarea bazei informaționale, experimentarea ipotezelor științifice necesare pentru elaborarea tezei de licență.

ALEGEREA ȘI APROBAREA TEMEI TEZEI DE LICENȚĂ

Tematica tezelor de licență se elaborează de catedrele de profil și se aprobă de Consiliul Facultății. Tematica aprobată se comunică studenților cel târziu la finele penultimului an de studii și, concomitent, se plasează pe pagina web a facultății. Tematica tezelor se reactualizează anual. Temele tezelor de licență trebuie să acopere integral aria domeniului general de studiu, să vizeze domenii interdisciplinare cu un grad avansat de noutate, să conțină probleme de cercetare la nivel instituțional, național și internațional.

Candidații **selectează tema** pentru teza de licență din lista propusă de catedra de profil, de regulă, la finele anului de studiu precedent, dar nu mai târziu de prima lună a anului terminal de studii. În dependență de interesul științific al studentului, tema concretă a tezei de licență poate fi redactată cu acordul conducătorului științific de teză, fiind aprobată de către catedra de profil și consiliul facultății. În vederea aprobării temei, studentul prezintă șefului departamentului o cerere (vezi Anexa), în care se indică tema tezei de licență și conducătorul științific. După aprobare, tematica tezelor se va plasa pe pagina WEB a facultății.

Studentul poate solicita **schimbarea temei tezei** o singură dată în timpul studiilor de licență, dar nu mai târziu decât cu 3 luni până la susținerea tezei. Schimbarea temei se aprobă de către catedra de profil, în cadrul aceluiași domeniu în care a fost înmatriculat studentul, și nu implică modificarea duratei studiilor.

Cerințele specifice pentru elaborarea și susținerea tezei de licență se stabilesc de către catedra de profil. În funcție de domeniul/programul de studiu, teza de licență poate fi prezentată sub alte forme acceptate.

ACTIVITATEA STUDENTULUI PRIVIND REALIZAREA TEZEI DE LICENȚĂ

După aprobarea temei tezei și desemnarea conducătorului științific începe procesul de elaborare a tezei de licență, care include următoarele etape de bază:

- *Studierea surselor bibliografice conform tezei alese.* Analizând literatura, studentul urmează să selecteze informațiile care se înscriu în tema de cercetare și să le structureze logic. Adăugător, este necesar să se aleagă informația necesară pentru alcătuirea ulterioară a bibliografiei: numele și prenumele autorului, denumirea sursei, locul editării, editura, anul de ediție, paginile de unde s-a colectat informația, etc.
- *Elaborarea planului provizoriu al tezei și întocmirea Graficului calendaristic de executare a tezei de licență (Anexa).* Planul se elaborează sub egida conducătorului științific, ulterior, o dată cu documentarea detaliată la tema respectivă, se va întocmi planul definitiv. Graficul

calendaristic de executare a tezei de licență se prezintă spre aprobarea șefului departamentului și se anexează la varianta finală a tezei;

- *Culegerea, prelucrarea și sistematizarea informațiilor* cu caracter public (realizarea demersului experimental);
- *Pregătirea părții textuale a tezei*, elaborarea capitolelor;
- *Prezentarea tezei de licență conducătorului științific* înainte de copertare, pentru ca acesta să aibă posibilitatea să facă observațiile ce impun completări și/sau modificări ce ar îmbunătăți calitatea tezei;
- *Imprimarea și copertarea* unui exemplar al tezei de licență;
- *Depunererea* la departament, în termenul prestabilit, a unui exemplar al tezei de licență, precum și versiunea format electronic al acesteia

Studentul, în calitate de autor, este singurul răspunzător pentru exactitatea și veridicitatea tuturor datelor prezentate în lucrare.

CONDUCĂTORUL ȘTIINȚIFIC AL TEZEI DE LICENȚĂ

Pentru dirijarea activităților de elaborare a tezei de licență catedra confirmă un **conducător de teză**. Conducător al tezei de licență poate fi un cadru didactic care deține titlu științific și științifico-didactic, sau cercetători științifici de înaltă calificare din instituțiile de cercetare-proiectare și specialiști practicieni din economia națională. Conducătorul științific al tezei de licență are următoarele obligații:

- *coordonează elaborarea planului tezei de licență/master;*
- *consultă studentul* ori de câte ori acesta solicită, în orele de serviciu;
- *apreciază calitatea* conținutului capitolelor elaborate și face observații și sugestii de completare sau de reconsiderare, dacă este cazul;
- *evaluatează* periodic stadiul îndeplinirii obiectivelor de etapă;
- *analizează* conținutul integral și forma finală a tezei, întocmind în baza variantei finale a tezei „Avizul asupra tezei de licență”.

În caz de plagiat, conducătorul științific va consemna acest fapt în avizul său și va propune neadmiterea tezei de licență la susținere.

CONȚINUTUL TEZEI DE LICENȚĂ

Teza de licență conține următoarele elemente:

	Denumirea elementului	Volum, pagini, format A4, font 12, interval 1,5 (științe socio-umanistice)
1.	Foaie de titlu (Anexa 1)	1 pag.
2.	Cuprins (Anexa 2)	1 pag.
3.	Lista abrevierilor	1 pag.
4.	Introducere	6-12
	a. actualitatea și importanța temei;	
	b. scopul și obiectivele propuse în teză;	
	c. gradul de investigație a temei (expunerea autorilor și a literaturii din domeniu)	
	d. suportul metodologic și teoretico-științific al lucrării (metode de cercetare)	
	e. cuvintele-cheie ale tezei;	
5.	Conținutul propriu-zis al lucrării (teza conține 2 sau 3 capitole)	

6.	I. Titlul (<i>fundamentare teoretică, analiză, sinteze, etc.</i>) 1.1 1.2 1.3	10-20
	II. Titlul (<i>aplicare, rezultate cercetări, studii de caz, etc.</i>) 2.1. 2.2 2.3	10-22
7.	Concluzii și recomandări	1-3
8.	Total pagini	30-60
9.	Bibliografie	până la 7 pagini
10.	Anexe	nu mai mult de 2/3 din conținutul lucrării

1. Foaia de titlu

Foaia de titlu se perfectează conform *Anexei 4*. În caz dacă teza este scrisă în altă limbă decât limba română, se vor perfectă două foi de titlu, prima fiind în limba română.

2. Adnotare

În adnotare se prezintă numele de familie, prenumele autorului, titlul tezei, localitatea, anul perfectării tezei, structura tezei (de exemplu, introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 50 titluri, 4 anexe, 90 pagini de text de bază (până la Bibliografie), 7 figuri, 1 tabel), cuvintele-cheie (până la 10 cuvinte, într-un rând separat). Se descriu următoarele compartimente: scopul și obiectivele cercetării, valoarea teoretică și valoarea aplicativă a cercetării. Adnotarea se prezintă în 2 limbi: una română și cealaltă în una din limbile de circulație internațională (rusă/engleză/franceză) fiecare fiind prezentată pe o singură pagină a foii.

3. Introducere

Se descrie actualitatea și importanța problemei abordate, se argumentează motivul alegerii temei de cercetare (ca premise obiective și/sau subiective prin care studentul justifică tema aleasă); se indică scopul, ipoteza și obiectivele cercetării, metodele de cercetare, se definesc conceptele esențiale și mai puțin uzuale, se menționează importanța teoretică și valoarea aplicativă a cercetării, baza experimentală a cercetării, și se realizează un sumar al compartimentelor tezei.

COMPARTIMENTELE DE BAZĂ ALE TEZEI DE LICENȚĂ

Corpusul lucrării reprezintă partea cea mai importantă a tezei și este riguros structurată pe unități de text: compartimente, paragrafe, în funcție de specificul acesteia. Teza de licență poate fi divizată în două (trei) compartimente, în care autorul tratează problema de cercetare, descrie ipoteza de lucru în raport cu metodologiile aplicate, polemica științifică cu privire la problema de cercetare, prezintă și analizează datele, studiul experimental/bibliografic, expune rezultatele obținute, pozițiile personale și formulează concluzii, recomandări și opinii proprii.

Fiecare capitol al tezei se finalizează cu concluzii

Concluzii

În compartimentul se prezintă rezumatul rezultatelor obținute și valoarea elaborărilor propuse, se menționează modalitățile de realizare a obiectivelor formulate în introducere și se expun opiniile și contribuția personală în studierea și elucidarea problemei abordate.

Bibliografie

Bibliografia este un compartiment obligatoriu al tezei și se perfectează în conformitate cu standardele în vigoare. În lista bibliografică se inserează doar lucrările consultate. Nu se admite

indicarea titlurilor care nu au fost consultate. De asemenea, toate sursele citate în textul lucrării trebuie să se regăsească în lista bibliografiei. Bibliografia trebuie să conțină între 20-30 titluri (pentru o teză de licență) și 30-50 (pentru o teză de master).

Bibliografia se redactează în ordinea alfabetică a numelor autorilor, iar în lipsa menționării lor, în ordinea alfabetică a titlurilor. Sursele bibliografice se divizează conform limbii în care a fost redactată lucrarea (română, rusă, engleză etc.), cu păstrarea numerotării unice. Perfectarea bibliografiei se realizează conform standardelor acceptate (Anexa 4)

Referințe bibliografice

Autorul tezei este obligat să facă în textul lucrării referințe la sursele utilizate în elaborarea lucrării. Referințele se numerotează prin cifre și se prezintă fie în subsolul fiecărei pagini, fie se indică numărul de ordine al lucrării din bibliografie și pagina respectivă (conform standardului, în paranteze pătrate).

În cazul în care referințele se prezintă în subsolul fiecărei pagini, se redactează după cum urmează:

Courtois S. Cartea neagra a comunismului. București: Humanitas, 1998, p.81-82.

Dacă se repetă imediat: *Ibidem, p.85.*

Dacă se repetă pe altă pagină din lucrare: *Courtois S. Cartea neagra..., p.91.*

În cazul în care referințele se prezintă în corpul textului în paranteze pătrate se redactează după cum urmează: [34, p. 222] - în care prima cifră, în exemplul dat 34, indică numărul sursei la care se face referință din lista bibliografică, iar a doua (p. 222) - indică pagina.

EXIGENȚE PRIVIND TEHNOREDACTAREA TEZEI DE LICENȚĂ

Redactarea tezei de licență trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

- Teza se editează computerizat pe hârtie albă, format A4, pe o singură parte a foii.
- Teza de licență se perfectează folosindu-se fontul **Times New Roman** cu dimensiunea de 12 pt. Spațiul între rânduri este de 1,5 intervale. Textul se nivelează după ambele câmpuri laterale.
- Paginile tezei au următorul câmp: în stânga - 30 mm, sus - 25 mm, în dreapta - 15 mm, jos - 25 mm.
- Titlul capitolelor sunt scrise cu litere majuscule (font 12 pt., bold, centrat), a paragrafelor — cu litere mici, în afară de prima literă (font 14 pt., bold, centrat). După denumirea capitolului sau a paragrafului nu se pune punct. Capitolele se numerotează prin cifre romane, iar paragrafele cu cele arabe.
- Fiecare capitol începe din pagină nouă, paragrafele urmează succesiv. Sublinierea titlurilor nu se admite.
- Toate tabelele, figurile (desene, diagrame etc.) se numerotează, indicându-se numărul capitolului și numărul de ordine a acestuia. De exemplu, Tabelul 1.2 (tabelul doi din capitolul întâi). Denumirea tabelului se amplasează de asupra tabelului, iar a figurii - sub figură.
- Toate paginile tezei se numerotează, începând cu pagina de titlu și terminând cu ultima pagina, fără a admite lipsa acestora sau repetarea lor. Pe pagina de titlu nu se pune numărul paginii. Numărul paginii se indică pe câmpul din dreapta paginii jos.
- În mod obligatoriu, se utilizează literele cu diacritice specifice limbii romane (ă, â, î, ș, ț și majusculele lor).
- Semnele de punctuație (".", "?", "!") sunt urmate în mod obligatoriu de un spațiu.
- Nu sunt acceptate prescurtări ale cuvintelor.
- În teză nu se admit însemnări, corecții, conturări de litere, ștersături, pete, adăugări la pagină etc.

- Se pot utiliza note de subsol pentru a oferi explicații pentru diferiți termeni, figuri, clasificări, anexe care nu apar în textul lucrării.
- Caracterul literelor: *cursivul/italic* se folosește pentru cuvintele de origine străină, titluri de cărți sau periodice, un cuvânt sau un pasaj care merită a fi pus în evidență, **aldinul/bold** se folosește pentru titlurile capitolelor și subcapitolelor, evidențierea propozițiilor sau frazelor ce trebuiesc memorate.
- Imprimarea tezei pe hârtie trebuie să fie calitativă. Literele, semnele, formulele, figurile trebuie să aibă aceeași intensitate pe parcursul rândului, paginii, lucrării în ansamblu, iar indicii formulelor trebuie să fie lizibili. Se recomandă a tipări teza la imprimantă laser.
- Teza se leagă prin copertare (copertă euro) și se prezintă la catedra de profil.

PROCEDURA DE ADMITERE LA SUSȚINEREA PUBLICĂ A TEZEI DE LICENȚĂ

Presusținerea tezelor. În termenele indicate în calendarul academic al USM și conform orarului elaborat de catedra de profil, studentul prezintă teza de licență, finisată în proporție de minimum 70 la sută pentru presusținere. Dacă proiectul tezei prezentat de student la presusținere corespunde rigorilor, Catedra de profil recomandă teza și admite studentul la susținerea publică, ținând cont de obiecțiile și recomandările specialiștilor în domeniu.

În cazul în care proiectul de teză nu corespunde rigorilor, Catedra stabilește un termen nou pentru presusținere repetată. Dacă studentul nu definitivat proiectul de teză de licență nici pentru a doua presusținere, teza nu este admisă spre susținerea publică.

Teza în formă definitivă, semnată de student, cu avizul pozitiv al conducătorului științific și al șefului de catedră se prezintă la catedra pentru admiterea la examenul de licență cu cel puțin o lună înainte de începerea examenului de licență.

Pentru susținerea publică la teza de licență se anexează avizul conducătorului tezei (Anexa 7). Recenzenții se aprobă la ședința departamentului dintre specialiștii care activează în cadrul altor catedre sau în cadrul altor instituții de învățământ și de cercetări științifice.

Recomandări privind susținerea tezei

Tezele admise spre susținere se susțin public în fața Comisiei pentru examenul de licență, aprobată prin ordinul rectorului USM, a conducătorului științific, colegilor și a altor persoane. Orarul susținerii tezelor se va da publicității pe paginile WEB ale facultății/USM.

Studentului i se oferă 10 - 15 min. pentru prezentarea tezei (se pot utiliza și mijloace tehnice). Pentru eficientizarea procedurii de susținere a tezei, studentului se recomandă să elaboreze un raport care să conțină date cu privire la:

- tema tezei și actualitatea ei;
- scopul și obiectivele;
- baza științifico-metodologică;
- rezultatele cercetării (date concrete);
- contribuția proprie;
- încheiere.

După prezentarea raportului, studentul răspunde la întrebările membrilor Comisiei pentru examenul de licență și a altor asistenți. Procedura de susținere include, de asemenea, luările de cuvânt ale conducătorului științific, ale recenzentului (în lipsa acestora, se admite citirea avizelor respective de către un membru al Comisiei pentru examenul de licență), întrebări către autor, discuție, la care pot participa toți cei prezenți.

Rezultatele susținerii lucrării se comunică studenților în aceeași zi, după ședința Comisiei pentru examenul de licență.

Decizia asupra notei de la susținerea tezei de licență se ia la ședința închisă a Comisiei pentru examenul de licență prin vot deschis sau secret, cu o simplă majoritate de voturi. În cazurile când voturile se împart egal, votul Președintelui Comisiei este decisiv.

Hotărârea Comisiei pentru examenul de licență este definitivă și nu poate fi revăzută.

Comisia pentru examenul de licență are dreptul de a recomanda pentru publicare cele mai valoroase lucrări, în primul rând, cele originale, bazate pe un material experimental și surse inedite, care conțin recomandări și propuneri importante de ordin teoretic și practic.

Evaluarea tezei

Teza de licență evaluează competențele absolvenților de a efectua cercetări, de a aplica cunoștințele teoretice în procesul de elaborare a unor soluții practice specifice domeniului de formare profesională sau de realizare a studiilor de caz.

În procesul evaluării și susținerii, tezele de licență vor fi apreciate după următoarele criterii:

1. Gradul corespunderii tezei specialității solicitate
2. Corespunderea temei tezei esenței materialului lucrării
3. Actualitatea temei
4. Proportționarea conținuturilor tezei
5. Metodologia cercetării
6. Argumentarea și demonstrarea ipotezei/ipotezelor
7. Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului
8. Expunerea și argumentarea concluziilor
9. Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice
10. Corectitudinea stilistică și gramaticală a textului
11. Corectitudinea tehnoredactării
12. Perfectarea generală a tezei
13. alte criterii stabilite de catedra de profil.

Ponderea fiecărui criteriu în calcularea notei finale va fi stabilită de catedra de profil, ținând cont de Grila de evaluare a tezei de licență (Anexa 8)

Nota finală se calculează ca medie aritmetică a notelor atribuite de către fiecare dintre membrii comisiei. Rezultatele evaluării tezei se exprimă prin note de la „1” la „10”, conform scalei de notare, calificativul de promovare fiind nota „5”. (Anexa 9)

Studentul are dreptul să conteste rezultatele evaluării tezei. Eventualele contestații se depun, în scris, la secretariatul facultății, în termen de maximum 24 ore de la comunicarea/afișarea rezultatelor. Contestațiile se rezolvă, în termen de 24 de ore de la depunere, de către comisiile de evaluare a tezelor de licență.

În cazul în care studentul nu a susținut teza de licență în sesiunea stabilită sau nu s-a prezentat la susținerea tezei, acesta are dreptul să o susțină repetat, de cel mult două ori în următorii ani, cu suportarea de către candidat a cheltuielilor de examinare, stabilite de instituție. La a doua susținere, studentul va solicita reconfirmarea sau modificarea temei tezei de licență.

Model de cerere privind confirmarea temei tezei de licență și a conducătorului științific

**șefului Departamentului Istoria
Românilor Universală și Arheologie
doctor habilitat, profesor universitar
Ion Eremia**

Subsemnatul (a), _____, student/ă în anul III (IV),
Specialitatea Istorie (Arheologie) solicit aprobarea temei tezei de licență _____

_____

Solicit în calitate de coordonator științific _____

Semnătura studentului _____

Data _____

Semnătura conducătorului științific _____

Graficul calendaristic de realizare a tezei de licență

Tema tezei de licență _____

_____

Etapele realizării tezei de licență

Nr. d/o	Etapa	Termen de realizare	Viza de executare
1.	Documentarea științifică		
2.	Aprobarea planului de cercetare		
3.	Elaborarea proiectului de cercetare		
4.	Selectarea metodelor de cercetare		
5.	Elaborarea și prezentarea Capitolului I		
6.	Elaborarea și prezentarea Capitolului II		
7.	Prezentarea variantei inițiale a tezei pentru susținerea preventivă		
8.	Prezentarea variantei finale a tezei de licență		
9.	Prezentarea tezei de licență la departament		
10.	Susținerea publică a tezei de licență		

Student _____

Coordonator științific _____

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA (font 14, Bold, centered)

FACULTATEA (font 14, Bold, centered)

DEPARTAMENTUL ISTORIA ROMÂNILOR, UNIVERSALĂ

ȘI ARHEOLOGIE

NUMELE DE FAMILIE, PRENUMELE AUTORULUI (font 14, Bold, centered)

TITLUL TEZEI (font 16, Bold, centered)

CIFRUL ȘI DENUMIREA SPECIALITĂȚII (font 14, Bold, centered)

Teză de licență

Sef Departament _____
(semnătura)

Conducător științific: _____ **Numele, prenumele, gradul științific**
(semnătura)

Autorul: _____
(semnătura)

CHIȘINĂU-2013

ANEXA 5

CUPRINS

Lista abrevierilor

Adnotare (în limbile română și rusă/engleză/franceză).....

Introducere.....

I. Titlul Compartimentului I.....

1.1 denumirile paragrafului.....

1.2 denumirile paragrafului.....

1.3 denumirile paragrafului.....

II. Situația actuală privind nivelul formării competențelor

investigationale la studenți.....

2.1 denumirile paragrafului.....

2.2 denumirile paragrafului.....

2.3 denumirile paragrafului.....

Compartiment III. Strategii pedagogice de formare a competenței investigationale la studenți.....

3.1 denumirile paragrafului.....

3.2 denumirile paragrafului.....

3.3 denumirile paragrafului.....

Concluzii și recomandări.....

Bibliografie.....

Anexe.....

ANEXA 6. Redactarea bibliografiei

În bibliografie se includ lucrările utilizate în teză cu referințele respective în text.

Exemple de publicații tipărite:

Carte cu un autor

1. Soulet J-F. Istoria comparată a statelor comuniste, București: Polirom, 1998.
2. Тихомиров В.Д. Корейская проблема и международные факторы (1945 - начало 80-х годов). Москва: Вост. Литературы. 1998.
3. Morozova, Irina. *Socialist Revolutions in Asia: The Social History of Mongolia in the Twentieth Century*. – London and New York: Routledge. 2009.

Carte cu mai mult de trei autori

1. Stan N. ș. a. Tratat de legumicultură. București: Timpul, 2004.

Articole, studii

1. Tomuleț Valentin. *Burghezia basarabeană în epoca modernă (clasificarea, caracteristica, evoluția)*. – În: Tyragetia. Istorie. Muzeologie. Anuarul Muzeului Național de Arheologie și Istorie a Moldovei. Serie nouă. Vol. VI (XXI), nr. 2.– Chișinău, 2012, p. 29-51
2. Петрова М.А. *Дневник одного путешествия: австрийский император Иосиф II о России 1780 года* // Россия и Европа: Дипломатия и культура. М.: Наука, 2004. Вып. 3. С. 138-158.
3. Westad, O. A. *Rivals and Allies: Stalin, Mao, and the Chinese Civil War, January 1949*. // CWIHP Bulletin 6/7, Winter 1995, p. 7, 27-28

Alte surse

1. Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova. nr. 259-xv din 15 iulie 2004. în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 30.07.2004, nr.125-129 (1479-1483).
2. Anuarul statistic al Republicii Moldova. Chișinău, 2005.
3. Chairman Mao Talks to the People: Talks and Letters. 1956-1971. New York: Pantheon Books, 1974.

Resurse internet

1. Zubok Vladislav M. The Khrushchev - Mao Conversations, 31 July - 3 August 1958 and 2 October 1959. In: CWIHP Bulletin 12/13, Fall/Winter 2001, p. 244-272. http://www.wilsoncenter.org/topics/pubs/New_Ev_CWAsia.pdf (vizitat 15.03.2008)

ANEXA 7. Avizul conducătorului științific la teza de licență

Facultatea, domeniul de formare profesională, specialitatea și grupa academică

AVIZ

la teza de licență cu tema

---

elaborată de studentul/a

conducător de teză de licență

I. Forma lucrării

1. **Respectarea rigorilor privind aspectul grafic, normele gramaticale în vigoare și referințele**

-
-
-
-
2. **Corectitudinea structurii tezei (introducere, conținut, încheiere, bibliografie, anexe; simetria conținutului)**

II. Conținutul lucrării

1. **Gradul de argumentare a actualității temei**

-
-
-
-
-
-
2. **Demonstrarea competențelor de cercetare (elaborarea ipotezei, selectarea metodelor de cercetare, colectarea și interpretarea datelor, sintetizarea părții teoretice etc.)**

---

3. Calitatea cercetării efectuate

---

4. Valoarea științifică și/sau aplicativă a tezei

III. Gradul de responsabilitate și atitudinea studentului

IV. Concluzii

V. Decizia

Semnătura _____

Data _____

ANEXA 8. Grila de evaluare a tezei de licență

Criterii de evaluare	Foarte bine (10-9)	Bine (8-7)	Satisfăcător (6-5)	Nesatisfăcător (4-1)
Gradul corespunderii tezei specialității solicitate	Teza corespunde completamente specialității solicitate	Teza corespunde în mare parte specialității solicitate	Teza corespunde parțial specialității solicitate	Teza nu corespunde specialității solicitate
Corespunderea temei tezei esenței materialului lucrării	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării completamente	Tema tezei corespunde esenței materialului lucrării în mare parte	Tema corespunde esenței materialului lucrării parțial	Tema nu corespunde esenței materialului lucrării
Actualitatea temei	Tema tezei corelează totalmente cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează în temei cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei corelează parțial cu cerințele și necesitățile societății	Tema tezei nu corelează cu cerințele și necesitățile societății
Proporționarea conținuturilor tezei	Materialul prezentat în capitole este total echilibrat	Materialul prezentat în capitole este suficient de echilibrat	Materialul prezentat în capitole este parțial dezechilibrat	Materialul prezentat în capitole este total dezechilibrat
Metodologia cercetării	Metodologia cercetării este relevantă	Metodologia cercetării este adecvată scopului	Metodologia cercetării este generală, fără aspecte concrete	Metodologia cercetării este neadecvată
Argumentarea și demonstrarea ipotezei/ipotezelor	Argumentare foarte bună	Argumentare bună	Argumentare parțială	Argumentare insuficientă
Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului este bună	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului suficient de bună	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului la general, fără aspecte concrete	Procesarea și analiza teoretică, implicarea critică, interpretativă a autorului insuficientă
Expunerea și argumentarea concluziilor	Concluziile sunt expuse bine	Concluziile sunt expuse suficient de bine	Concluziile sunt expuse la general, fără aspecte concrete	Concluziile sunt expuse insuficient
Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este destul de consistentă	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este suficientă	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este parțială, lipsesc unele surse / referințe de	Completitudinea surselor și a referințelor bibliografice este insuficientă, lipsa multor surse/ referințe de

			valoare	valoare
Corectitudinea stilistică și gramaticală a textului	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Corectitudinea tehnoredactării	Absolut corect	Corect în temei	Incorectitudini parțiale	Număr mare de incorectitudini
Perfectarea generală a tezei	Conform cerințelor regulamentare	Cu abateri nesubstanțiale de la cerințele regulamentare	Cu abateri substanțiale de la cerințele regulamentare	Nu sunt respectate cerințele regulamentare

Scala de evaluare (Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu)

Evaluarea cunoștințelor se apreciază cu note de la 10 la 1, de regulă, fără zecimale.

1. Nota 10 sau „excelent” (echivalent ECTS – A) este acordată pentru demonstrarea profundă și remarcabilă a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, creativitate și aptitudini în aplicarea competențelor dobândite, lucrul independent considerabil și cunoaștere versată a literaturii din domeniul respectiv. Studentul a însușit 91 – 100% din materialul inclus în curriculum/programele analitice a unității de curs/modulului.
2. Nota 9 sau „foarte bine” (echivalent ECTS – B) este acordată pentru o demonstrare foarte bună a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, abilități foarte bune în aplicarea competențelor dobândite cu câteva erori neesențiale. Studentul a însușit 81 – 90% din materialul inclus în curriculum-ul (programa analitică) a unității de curs/modulului.
3. Nota 8 sau „bine” (echivalent ECTS – C) este acordată pentru demonstrarea bună a competențelor teoretice și practice dezvoltate de unitatea de curs/modul, abilități bune în aplicarea finalităților de studiu cu o anumită lipsă de încredere și imprecizie ce țin de profunzimea și detaliile cursului/modulului, dar pe care studentul poate să le corecteze prin răspunsuri la întrebări suplimentare. Studentul a însușit 71 – 80% din materialul inclus în curriculum-ul (programa analitică) a unității de curs/modulului.
4. Notele 6 și 7 sau „satisfăcător” (echivalent ECTS – D) sunt acordate pentru demonstrarea competențelor de bază dezvoltate de unitatea de curs/modul și abilitatea de aplicare a acestora în situații tipice. Răspunsul studentului este lipsit de încredere și se constată lacune considerabile în cunoașterea unității de curs/modulului. Studentul a însușit 61 – 65% și respectiv 66 – 70% din material.
5. Nota 5 sau „slab” (echivalent ECTS – E) este acordată pentru demonstrarea competențelor minime din domeniul unității de curs/modulului, punerea în aplicare a cărora întâmpină numeroase dificultăți. Studentul a însușit 51 – 60% din material.
6. Notele 3 și 4 (echivalent ECTS – FX) sunt acordate în momentul în care studentul nu demonstrează competențele minime, iar pentru a promova unitatea de curs se cere lucru suplimentar. Studentul a însușit 31 – 40% și respectiv 41 – 50% din material.
7. 84. Notele 1 și 2 sau „nesatisfăcător” (echivalent ECTS – F) sunt acordate studentului care a copiat sau a demonstrat o cunoaștere minimă a materiei de 0 – 30%. Pentru a promova unitatea de curs mai trebuie de lucrat încă foarte mult.